

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členiek senátu Mgr. Ľubomíry Kúdelovej a JUDr. Evy Hudobovej v právnej veci navrhovateľa: **G.**, a. s., B., X., IČO: X., zastúpeného Mgr. T.K., Z., X., proti odporcovi: **JUDr. P.B.**, H., R., správca konkurznej podstaty úpadcu J., X., IČO: X., **o určenie pravosti pohľadávky vo výške 2 459,93 eur (74 108,08 Sk)**, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 35Cbi/53/2006-109 zo dňa 29. októbra 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 35Cbi/53/2006-109 zo dňa 29. októbra 2007 v napadnutej časti **m e n í** tak, že pohľadávka titulom úroku z omeškania vo výške 782,48 eur **j e o p r á v n e n á a n e s p o r n á** čo do právneho dôvodu so zaradením do I. triedy a v prevyšujúcej časti **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom konania trovy odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom určil, že pohľadávka veriteľa G., a. s., B., X., IČO: X. voči úpadcovi J., X., IČO: X. je vo výške 36 804,46 Sk oprávnená a nesporná čo do právneho dôvodu so zaradením do prvej triedy. Vo zvyšku žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov

konania nemá nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v žalobe zo dňa 26. 06. 2006 navrhol navrhovateľ, aby súd vo svojom rozhodnutí určil, že pohľadávka veriteľa G., a. s., B., X., je voči úpadcovi J., X., vo výške 74 108,08 Sk je oprávnená a nesporná čo do právneho dôvodu so zaradením do prvej triedy. Prihláškou konkurzného veriteľa zo dňa 19. 06. 2006 si prihlásil navrhovateľ v konkurznom konaní úpadcu J. V. pohľadávku v celkovej výške 147 717,- Sk, ako pohľadávku prvej triedy bez práva na oddelené uspokojenie. Pohľadávka navrhovateľa v uvedenej výške predstavovala nárok na nedoplatok, ktorý vznikol navrhovateľovi v dôsledku predčasného ukončenia Leasingovej zmluvy č. 3074202, ktorú uzatvoril dňa 18. 10. 2002 navrhovateľ na strane prenajímateľa s J., V. na strane nájomcu, ďalej nárok na 12% úrok z omeškania p.a. zo sumy 75 608,90 Sk od 12. 08. 2003 do 29. 04. 2004 a zo sumy 73 608,90 Sk od 30. 04. 2004, ďalej nárok na zmluvnú pokutu vo výške 36 804,46 Sk a nárok na trovy konania v celkovej výške 12 722,- Sk (5 520,- Sk súdny poplatok a 8 212,- Sk trovy právneho zastúpenia podľa PR č. k. 13 Rob/133/2004 zo dňa 01. 02. 2005). Na prieskumnom pojednávaní konanom dňa 05. 06. 2006 správca konkurznej podstaty úpadcu pohľadávku navrhovateľa čiastočne, vo výške 74 108,08 Sk, čo do pravosti poprel. Dôvodom čiastočného popretia pohľadávky navrhovateľa v uvedenej výške bola skutočnosť, že správca konkurznej podstaty úroky z omeškania, zmluvnú pokutu a trovy konania neuznal, pretože podľa jeho názoru na takéto plnenie nevznikol navrhovateľovi nárok. Dôvody čiastočného popretia pohľadávky boli, že platobný rozkaz Okresného súdu Čadca č. k. 13 Rob 133/2004 nenadobudol právoplatnosť, a ani vykonateľnosť, preto nie je možné naň prihliadať.

Krajský súd konštatoval, že predmetom sporu je nárok na určenie pravosti prihlásenej pohľadávky navrhovateľa v konkurznom konaní úpadcu J., v popretom rozsahu t. j. vo výške 74 108,08 Sk. Pohľadávka v popretej výške predstavuje jednak nárok na trovy konania priznané navrhovateľovi Platobným rozkazom Okresného súdu v Čadci č. k. 13 Rob 133/2004 zo dňa 01. 02. 2005, ktorý v čase vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu nenadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť, ďalej nárok na úrok z omeškania vo výške 12% p. a. zo sumy 75 608,92 Sk od 12. 08. 2003 do 29. 04. 2004 a zo sumy 73 608,92 Sk od 30. 04. 2004 (do vyhlásenia konkurzu) a tiež nárok na zmluvnú pokutu vo výške 36 804,46 Sk.

Súd dospel k záveru, že rozhodnutie o náhrade trov konania je ako procesné rozhodnutie vždy súčasťou konečného rozhodnutia. Konanie č. 4Cb 7/2006 (pôvodne konanie č. 13 Rob 133/2004) nie je doteraz právoplatne skončené a konečné rozhodnutie o náhrade trov konania bude až súčasťou konečného rozhodnutia vo veci samej, preto súd žalobu v časti nároku na určenie pravosti pohľadávky zodpovedajúcej trovám konania vo výške 5 520,- Sk a 8 212,- Sk zamietol. Pokiaľ ide o návrh na určenie pravosti pohľadávky zodpovedajúcej zmluvnej pokute súd dospel k záveru, že podľa čl. VI bod 5 Všeobecných zmluvných podmienok finančného leasingu spoločnosti G., a. s., ktoré tvoria nedeliteľnú súčasť Leasingovej zmluvy č. 3074202 zo dňa 18. 10. 2002, ak užívateľ neuhradí splátku v dobe splatnosti, zaväzuje sa uhradiť dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 0,2% z dlžnej čiastky za každý i započatý deň omeškania a ďalej správny poplatok vo výške 100,- Sk za náklady spojené s vystavením a zaslaním vyúčtovania. Z uvedeného vyplýva, že pre prípad omeškania s platením v zmluve dohodnutých splátok sa zmluvné strany dohodli na sankcii, ktorú nazvali zmluvnú pokutu, túto sankciu si dohodli vo výške 0,2% z dlžnej sumy za každý i započatý deň omeškania, preto navrhovateľovi jednak vznikol nárok na zmluvnú pokutu v uplatnenej sume 36 804,46 Sk a na strane druhej mu už nevznikol nárok na úrok z omeškania, pretože podľa obsahu všeobecných zmluvných podmienok skutočnou vôľou zmluvných strán bolo dohodnúť si pre prípad omeškania s dohodnutými splátkami ako sankciu zmluvnú pokutu vo výške dohodnutej v čl. VI bod 5 citovaných všeobecných zmluvných podmienok.

Na základe uvedených skutočností súd žalobu v časti návrhu na určenie pravosti pohľadávky zodpovedajúcej úroku z omeškania rovnako ako v časti návrhu na určenie pravosti pohľadávky zodpovedajúcej trovám konania 13 Rob 133/2004 vrátane trov právneho zastúpenia zamietol.

Proti zamietajúcej časti rozsudku podal odvolanie navrhovateľ a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobnému návrhu vyhovie v celom rozsahu a prizná aj náhradu trov odvolacieho konania. Poukázal na to, že zmluvné strany si v čl. VI bod 5 VZP výslovne stanovili v súlade s ust. § 300 Obchodného zákonníka zmluvnú pokutu vo výške 0,2% z dlžnej čiastky za každý deň omeškania.

Zmluvná pokuta nie je príslušenstvom pohľadávky, ale samostatným majetkovým nárokom oprávneného a je ju možné samostatne vymáhať. Vzhľadom na to, že zmluvné strany si ako v Leasingovej zmluve, tak vo VZP výslovne nevylúčili právo na úrok z omeškania podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, zastáva názor, že súd pochybil tým, že navrhovateľovi nepriznal uplatnený zákonný úrok z omeškania.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že je toho názoru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a na tom základe rozhodol. Navrhol preto, aby odvolací súd v zmysle § 219 O.s.p. rozsudok súdu I. stupňa ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je čiastočne dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či súd prvého stupňa rozhodol vo veci na základe dostatočne zisteného skutkového stavu a či vyvodil správny právny záver, keď žalobu v časti návrhu na určenie pravosti pohľadávky zodpovedajúcej úroku z omeškania rovnako ako v časti návrhu na určenie pravosti pohľadávky zodpovedajúcej trovám konania zamietol.

Zamietajúcu časť rozsudku krajský súd odôvodnil konštatovaním, že nárok na úrok z omeškania navrhovateľovi nevznikol, pretože podľa obsahu všeobecných zmluvných podmienok skutočnou vôľou zmluvných strán bolo dohodnúť si pre prípad omeškania s dohodnutými splátkami ako sankciu zmluvnú pokutu vo výške dohodnutej v čl. VI bod 5 citovaných všeobecných zmluvných podmienok, ktorú si navrhovateľ aj uplatnil a prvostupňový súd mu ju priznal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa nestotožnil s právnym názorom krajského súdu, že dohodnutím zmluvnej pokuty zaniká nárok na úrok z omeškania. Podľa názoru najvyššieho súdu zmluvná pokuta nie je príslušenstvom pohľadávky, ale samostatným majetkovým nárokom oprávneného a je ju možné samostatne vymáhať. Úrok z omeškania naopak je príslušenstvom pohľadávky. Výšku

zákonných úrokov upravil zákonodarca tak, že ju naviazal na základnú úrokovú sadzbu Národnej banky Slovenska uplatňovanú počas presne vymedzeného časového obdobia, ktorým je kalendárny polrok pred prvým kalendárnym dňom kalendárneho polroka, v ktorom došlo k omeškaniu. Rozhodujúcimi kalendárnymi dňami sú 01. január a 1. júl. Ak si zmluvné strany v zmluve nedohodnú výšku úrokov, má oprávnený právo na úroky v zákonnej výške podľa ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka a v takej výške t. j. 782,48 eur si aj navrhovateľ úrok z omeškania právom uplatnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na iný právny názor krajského súdu, rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti poukázaním na ust. § 220 ods. 1 O.s.p. zmenil tak, že určil, že pohľadávka titulom úroku z omeškania vo výške 782,48 eur je oprávnená a nesporná čo do právneho dôvodu so zaradením do 1. triedy.

Pokiaľ ide o nepriznané trovy konania podľa PR č. k. 13 Rob/133/2004 zo dňa 01. 02. 2005, najvyšší súd sa stotožnil s právnym názorom krajského súdu, že rozhodnutie o náhrade trov konania je ako procesné rozhodnutie vždy súčasťou konečného rozhodnutia. Vzhľadom na to, že konanie č. 4 Cb 7/2006 (pôvodne konanie č. 13 Rob 133/2004) nie je doteraz právoplatne skončené a konečné rozhodnutie o náhrade trov konania bude až súčasťou konečného rozhodnutia vo veci samej, bolo potrebné žalobu v časti nároku na určenie pravosti pohľadávky zodpovedajúcej trovám konania zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto v časti nepriznaných trov konania rozsudok krajského súdu podľa ust. § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Súčasne najvyšší súd v zmysle ust. § 224 a § 142 ods. 2 O.s.p. rozhodol o trovách konania tak, že ich účastníkom nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 26. mája 2009

JUDr. Jana Zemaníková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková